

Obsah

SEZNAM AUTORŮ	5
OBSAH	7
PŘEDMLUVA	13
1. CÉVNÍ KOMPLIKACE U DIABETES MELLITUS – ÚVOD <i>(Jindra Perušičová)</i>	15
2. PREVALENCE DIABETES MELLITUS V ČR A V PRAZE PREVALENCE DIABETICKÝCH CHRONICKÝCH KOMPLIKACÍ V PRAZE <i>(Jindra Perušičová)</i>	23

A. MAKROANGIOPATIE

3. DIABETES MELLITUS A ISCHEMICKÁ CHOROBA SRDEČNÍ <i>(Hana Rosolová)</i>	
3.1. Úvod	31
3.2. Rizikové faktory u osob s diabetes mellitus	33
3.2.1. Metabolický syndrom inzulínové rezistence a zvýšená aktivita SNS	36
3.2.2. Hypertenze a DM	38
3.3. Diagnostika ischemické choroby srdeční u diabetiků	39
3.4. Léčba ischemické choroby srdeční u diabetiků	40
3.4.1. Náhlá srdeční smrt	40

3.4.2.	Akutní infarkt myokardu	41
3.4.3.	Angina pectoris	43
3.4.4.	Srdeční selhání	44
3.4.5.	Chronická ischemická choroba srdeční	47
3.5.	Primárně a sekundárně preventivní studie ICHS u diabetiků	48
3.6.	Závěr	51

4. DIABETES A ISCHEMICKÁ CHOROBA DOLNÍCH KONČETIN

(Alena Broulíková)

4.1.	Chronická ischemická choroba dolních končetin	59
4.1.1.	Klinické vyšetření	59
4.1.1.1.	Anamnéza	59
4.1.1.2.	Fyzikální vyšetření	61
4.1.1.3.	Laboratorní vyšetření	62
4.1.1.4.	Instrumentální diagnostika	62
4.1.1.5.	Klinický obraz	66
4.1.2.	Chronická kritická končetinová ischemie	67
4.1.3.	Defekty na dolních končetinách	68
4.1.4.	Léčba	69
4.1.4.1.	Prevence progresu obliterující aterosklerózy – intervence rizikových faktorů	70
4.1.4.2.	Léčba končetinové ischemie	72
	Stadium klaudikací	73
	Kritická končetinová ischemie	74
4.2.	Syndrom diabetické nohy	75
4.2.1.	Definice	75
4.2.2.	Epidemiologie	76
4.2.3.	Etiologie a patogeneze	76
4.2.4.	Klasifikace	80
4.2.5.	Vyšetřovací metody	81
4.2.6.	Terapie	82
	Terapie neuropatických ulcerací	82
	Terapie ischemie	82
	Terapie Charcotovy osteoartropatie	82
	Amputace	83
4.2.7.	Prognóza	83
4.2.8.	Prevence	83
4.2.9.	Organizace péče o diabetickou nohu	84

5. CÉVNÍ MOZKOVÉ PŘÍHODY A DIABETES MELLITUS

(*Jiří Bauer*)

5.1.	Historie cévních mozkových příhod	88
5.2.	Definice cévních mozkových příhod	89
5.3.	Etiopatogeneze cévních mozkových příhod	89
5.3.1.	Etiopatogeneze ischemických cévních mozkových příhod	89
5.3.1.1.	Cévní zásobenění mozku	89
5.3.1.2.	Regulační mechanismy krevního průtoku mozkem	90
5.3.2.	Etiopatogeneze mozkové ischemie	91
5.3.2.1.	Příčiny mozkové ischemie	93
5.3.3.	Etiopatogeneze mozkové hemoragie	95
5.3.4.	Etiopatogeneze subarachnoidálního krvácení	97
5.4.	Klinický obraz cévních mozkových příhod	98
5.4.1.	Klinický obraz ischemických cévních mozkových příhod	98
5.4.1.1.	Ischemie v povodí karotickém	98
5.4.1.2.	Ischemie v povodí vertebrobazilárním	100
5.4.1.3.	Celková hypoxie mozkové tkáně	101
5.4.1.4.	Průběh ischemických cévních mozkových příhod	102
5.4.2.	Klinický obraz mozkových hemoragií	102
5.4.3.	Klinický obraz subarachnoidálního krvácení	103
5.5.	Diagnostika cévních mozkových příhod	104
5.6.	Terapie a prevence cévních mozkových příhod	110
5.6.1.	Primární prevence	110
5.6.2.	Terapie akutního stadia iktu	113
	Celková intenzivní terapie	114
	Cílená medikamentózní terapie ischemických cévních mozkových příhod	114
	Cílená medikamentózní terapie hemoragických cévních mozkových příhod	116
	Specializovaná terapie	116
	Endovaskulární intervence	116
	Angioneurochirurgické intervence	116
5.6.3.	Sekundární prevence	117
5.7.	Diabetes mellitus a jiná neurologická onemocnění	119
	Poznámka hlavní autorky	123

6. PRIMÁRNÍ A SEKUNDÁRNÍ PREVENCE MAKROANGIOPATICKÝCH KOMPLIKACÍ U DIABETES MELLITUS

(Renata Cífková)

6.1.	Zanechání kouření	129
6.2.	Redukce tělesné hmotnosti	130
6.3.	Zvýšení fyzické aktivity	130
6.4.	Krevní tlak	131
6.4.1.	Výskyt hypertenze u DM 1. a 2. typu	131
6.4.2.	Léčba hypertenze	132
6.4.2.1.	Režimová opatření	133
6.4.2.2.	Farmakoterapie	134
	Inhibitory ACE	134
	Diuretika	136
	Beta-blokátory	137
	Blokátory kalciového kanálu	138
	Alfa-blokátory	138
	Blokátory angiotenzinu II na úrovni AT1-receptorů (AT1-blokátory)	139
	Kombinace antihypertenziv	139
	Závěr	140
6.4.2.3.	Hypolipidemická léčba	140
6.4.2.4.	Kontrola glykémie	143
	Závěr	144

B. MIKROANGIOPATIE

7. DIABETICKÁ NEFROPATIE

(Vladimír Tesař)

7.1.	Epidemiologie terminálního selhání ledvin na podkladě diabetické nefropatie	153
7.1.1.	Epidemiologie diabetické nefropatie	157
7.2.	Klinický obraz a vývoj diabetické nefropatie	159
7.2.1.	Mikroalbuminurie	161
7.3.	Patologie diabetické nefropatie	164
7.4.	Jiná onemocnění ledvin u diabetiků	168
7.5.	Těhotenství u žen s diabetickou nefropatií	170
7.6.	Patogeneze diabetické nefropatie	171
7.7.	Prevence a léčba diabetické nefropatie	177

7.7.1.	Vliv kontroly glykémie na vývoj diabetické nefropatie	177
7.7.2.	Léčba arteriální hypertenze u diabetické nefropatie	180
7.7.2.1.	Inhibitory ACE a antagonisté angiotenzinu II u diabetické nefropatie	184
7.7.2.2.	Další antihypertenziva u pacientůs diabetickou nefropatií	186
7.7.3.	Nízkoproteinová dieta a progresse nefropatie u diabetu 2. typu	188
7.7.4.	Hyperlipidémie a progresse nefropatie u diabetu 2. typu	189
7.7.5.	Kouření a progresse nefropatie u diabetu 2. typu	189
7.7.6.	Léčba renálního selhání u pacientůs diabetickou nefropatií	190
7.8.	Doporučení pro prevenci a léčbu diabetické nefropatie	194

8. DIABETICKÁ RETINOPATIE

(*E. Rencová, P. Rozsival*)

8.1.	Vymezení pojmu	201
8.2.	Historie	202
8.3.	Etiologie	203
8.4.	Patogeneze	204
8.5.	Klinické příznaky	206
8.5.1.	Mikroaneuryzmata	206
8.5.2.	Hemoragie	207
8.5.3.	Vatovitá ložiska	208
8.5.4.	Edém sítnice	208
8.5.5.	Tvrdé exsudáty	209
8.5.6.	Venózní abnormality	210
8.5.7.	Intraretinální mikrovaskulární abnormality	211
8.5.8.	Novotvořené cévy sítnice	211
8.5.9.	Novotvořené cévy papily zrkového nervu	212
8.5.10.	Fibrovaskulární proliferace	212
8.5.11.	Změny v pigmentovém epitelu sítnice	213
8.5.12.	Bílé sítnicové cévy	213
8.5.13.	Synchisis scintillans	214
8.6.	Klasifikace diabetické retinopatie	214
8.6.1.	Neproliferativní diabetická retinopatie	215
8.6.2.	Proliferativní diabetická retinopatie	216
8.6.3.	Diabetická makulopatie	217
8.7.	Diagnostika	219
8.8.	Léčba diabetické retinopatie	222
8.8.1.	Medikamentózní léčba	222
8.8.2.	Laserová léčba	223

8.8.3.	Pars plana vitrektomie	225
8.8.4.	Kryoretinokoagulace	226
8.8.5.	Transplantace ledviny a pankreatu	227
8.9.	Prevence diabetické retinopatie	227
8.10.	Možnost rozvoje péče o nemocné diabetickou retinopatií v budoucnosti	229
8.11.	Možnost ovlivnění diabetické retinopatie v praxi – výsledky léčby	230
ZKRATKY		251
REJSTRÍK		255